

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **56390** (13) **U**
(51) **МПК**
A61B 17/11 (2011.01)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ УСКЛАДНЕНОЇ ПУХЛИНИ ГЕПАТОПАНКРЕАТОБІЛІАРНОЇ ЗОНИ

1

2

(21) u201008551

(22) 08.07.2010

(24) 10.01.2011

(46) 10.01.2011, Бюл.№ 1, 2011 р.

(72) КУТОВИЙ ОЛЕКСАНДР БОРИСОВИЧ, СА-
МАРЕЦЬ ЕДУАРД ФЕОФАНОВИЧ, ПІМАХОВ ВО-
ЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ

(73) КУТОВИЙ ОЛЕКСАНДР БОРИСОВИЧ, СА-
МАРЕЦЬ ЕДУАРД ФЕОФАНОВИЧ, ПІМАХОВ ВО-
ЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ

(57) Спосіб хірургічного лікування ускладненої пу-
хлини гепатопанкреатобіліарної зони, що включає

формування панкреато- та холецистоєюноанасто-
мозу на ділянці петлі тонкої кишки, відокремленої
за Ру, який **відрізняється** тим, що додатково пан-
креатоєюноанастомоз формують з дистальною
ділянкою привідної кишки, а холецистоєюноанас-
томоз - з проксимальною ділянкою відвідної кишки,
з'єднують привідну та відвідну кишки між собою за
допомогою ентеро-ентероанастомозу шляхом "бік-
у-бік", якомога нижче, на відстані 2-3 см від зв'язки
Трейтца.

Корисна модель відноситься до медицини, зо-
крема, до хірургічних способів, і може бути вико-
ристана в хірургічній гастроентерології та онкохі-
рургії для паліативного лікування хворих на
нерезекційний рак голівки підшлункової залози
(ПЗ), великого дуоденального сосочку, дистально-
го відділу холедоху, які ускладнені механічною
жовтяницею та секреторною недостатністю ПЗ зі
стійким больовим синдромом

Відомий спосіб хірургічного лікування усклад-
неної пухлини гепатопанкреатобіліарної зони,
здійснюваний паліативним шляхом, що включає
мобілізацію проксимальної частини жовчного міху-
ра, зі збереженням міхурової артерії, анастомозу-
вання дна міхура разом із петлею тонкої кишки,
сформованою заободово та ізольованою Браунів-
ським співустьям, вшивання культі міхура уздовж
передньої стінки загальної печінкової протоки од-
норядними вузловими швами, з використанням
ендобіліарного дренажу [1]. Недоліками способу є
складність відтворення й висока ймовірність вини-
кнення реканалізації, з-поза заглушення привідної
кишки кисетним швом, що часто призводить до
онтогенезу холангіту, панкреатиту та гіпертензії у
вірсунговій протоці у післяопераційному періоді.

Відомий спосіб хірургічного лікування усклад-
неної пухлини гепатопанкреатобіліарної зони, що
включає формування панкреатоєюноанастомозу
шляхом «бік-убік» на ділянці петлі тонкої кишки,
відокремленої за Ру заободово, та накладання
1,5см гепатикоєюноанастомозу, проксимальніше

на 8см, на ділянці тієї ж петлі, після попередньої
холецистектомії та високого перетинання гепати-
кохоледоху [2]. Недоліком даного способу є висока
вірогідність виникнення після операційного холан-
гіту, з причини потрапляння панкреатичного соку
до жовчних шляхів.

Більш наближеним до дійсної корисної моделі
за кількістю істотних ознак є спосіб хірургічного
лікування ускладненої пухлини гепатопанкреато-
біліарної зони, здійснюваний паліативним шляхом,
що включає формування панкреато - та холеци-
стоєюноанастомозу, насамперед, на ділянці петлі
тонкої кишки, відокремленої за Ру, де панкреатоє-
юноанастомоз формують шляхом «кінець-убік», а
гепатикоєюноанастомоз накладають проксималь-
ніше панкреатоєюноанастомозу на 25см, що істот-
но послабляє натяг брижі тонкої кишки [3]. Однак,
як і попередні аналоги, дане технічне рішення теж
не досить ефективно, бо зберігає розвиток післяо-
пераційного холангіту, холециститу або панкреа-
титу, внаслідок потрапляння панкреатичного соку
до жовчних шляхів.

До основи дійсної корисної моделі поставлена
задача винайти такий спосіб хірургічного лікування
ускладненої пухлини гепатопанкреатобіліарної
зони, застосування котрого сприяло б шляхом бі-
лію - та панкреатодигестивного шунтування ви-
ключенню потрапляння панкреатичного соку до
жовчного міхура та жовчних шляхів, а відтак під-
вищенню ефективності на ~20-30% за рахунок

(13) **U**
(11) **56390**
(19) **UA**

усунення онтогенії післяопераційного холангіту, холециститу або панкреатиту.

Поставлена задача вирішується тим, що при використанні у відомому способі хірургічного лікування ускладненої пухлини гепатопанкреатобіліарної зони, що включає формування панкреато - та холецистоєюноанастомозу на ділянці петлі тонкої кишки, відокремленої за Ру, відповідно до корисної моделі, додатково панкреатоєюноанастомоз формують з дистальною ділянкою привідної кишки, а холецистоєюноанастомоз - з проксимальною ділянкою відвідної кишки, з'єднують привідну та відвідну кишку між собою за допомогою ентеро-ентероанастомозу шляхом «бік-убік», якомога нижче, на відстані 2-3см від зв'язки Трейца.

Причинно-наслідковий зв'язок сукупності відмітних ознак запропонованого рішення задачі з вищезазначеним технічним результатом полягає в тім, що формування панкреатоєюноанастомозу з дистальною ділянкою привідної кишки, а холецистоєюноанастомозу - з проксимальною ділянкою відвідної кишки, з'єднання привідної та відвідної кишки між собою за допомогою ентеро-ентероанастомозу шляхом «бік-убік», якомога нижче, на відстані 2-3см від зв'язки Трейца, забезпечують відокремлення вивідних шляхів один від одного як для панкреатичного соку, так і для жовчі, що запобігає можливість потрапляння панкреатичного соку до жовчного міхура як етіологічного чинника ферментативного холецистита [5], а жовчі у панкреатичного протоку, що може привести до панкреатиту [4], а разом із цим збільшує ефективність надання медичної допомоги на -20-30%.

Відомості, які підтверджують можливість відтворення способу хірургічного лікування ускладненої пухлини гепатопанкреатобіліарної зони з перевіршенням вищезазначеного технічного результату полягають в наступному.

На Фіг. зображене формування панкреато - та холецистоєюноанастомозу, де позначені пухлина підшлункової залози 1, холецистоєюноанастомоз 2, панкреатоєюноанастомоз 3, ентеро-ентероанастомоз 4, зв'язка Трейца 5.

Сутність. Спосіб хірургічного лікування ускладненої пухлини гепатопанкреатобіліарної зони відтворюють наступним чином.

Показаннями до застосування способу є наявність неоперабельної пухлини органів гепатопанкреатобіліарної зони ускладненої механічною жовтяницею і панкреатичною обструкцією зі стійким больовим синдромом.

Виконують верхньосерединну лапаротомію, ревізію черевної порожнини. Знаходять пухлину гепатопанкреатобіліарної зони 1, оцінюють її резектабельність і прохідність міхурової протоки. Надалі мобілізують петлю тонкої кишки за Ру, на відстані 40-50см від зв'язки Трейца 5. Проксимальний відділ відвідної кишки 2 анастомозують із жовчним міхуром дворядним вузловим швом шляхом «бік-убік». Проводять дистальний відділ привідної кишки через отвір у брижі попереково-ободової кишки або попереду ободової кишки залучаючи його разом із розширеною головною вивідною протокою Вірсунга (підшлункової залози). Формують анастомоз 3 шляхом «бік-убік». «Бік-убік» утворюють

ентеро-ентероанастомоз за Брауном 4, між привідною та відвідною кишками, якомога низько, переважно на ~2-3см від зв'язки Трейца 5.

Приклад. Хворий А. 68 років перебував у Дніпропетровській ОКЛ ім. І.І. Мечникова з приводу лікування раку великого дуоденального соска та механічної жовтяниці важкого ступеню (і/хв. №5482 від 06.08.09)

За обстеженням - тривалість жовтяниці більше 5 тижнів, рівень білірубіну - 380мкмоль/л, виражений больовий синдром

Проведена передопераційна підготовка. Надалі під загальним знеболенням була здійснена верхньо-серединна лапаротомія, при ревізії - пухлина (аденокарцинома) кам'янистої щільності великого дуоденального сосочку 2,0х2,5см, розширений холедох до 2,5см., вірсунгова протока до 8мм, жовчний міхур збільшений 14,0х6,5см, що спорожнявся при вдавненні, також визначалися збільшені регіональні лімфовузли. У правій долі печінки виявлений метастаз. Тонка кишка була пересічена двома затискачами на відстані ~40см від зв'язки Трейца. Проксимальний відділ відвідної кишки був проведений попереду від попереково-ободової кишки, на цій ділянці формували холецистоєюноанастомоз дворядним вузловим капроновим швом шляхом «бік-убік». У дистальному відділі привідної кишки накладали панкреато-вірсунгоєюноанастомоз дворядним вузловим капроновим швом шляхом «бік-убік». На відстані 2-3см від зв'язки Трейца виконали ентероентеростомію «бік-убік» за Брауном. Післяопераційний період перебігав без ускладнень. Через 12 діб рівень загального білірубіну дійшов до 18,5мкмоль/л. Через 12 тижнів жодних ознак холециститу, холангіту, панкреатиту та больового синдрому не виявлено.

За цих умов розмежовували вивідні шляхи панкреатичного соку та жовчі, що запобігало вихід панкреатичного соку у жовчний міхур, а жовчі до панкреатичного протоку.

Джерела інформації:

1. Спосіб паліативного білідигестивного шунтування при механічній жовтяниці злоякісного генезу. Пат. 36980А України, МПК А61В 17/00 / Короткий В. М., Безродний Б.Г. (Україна), Убаначі Ібеабучі Огандіма (Нікарагуа); Національний мед. університет ім. О.О.Богомольця (Україна); - №2000031272; заявл. 03.03.00; опубл. 16.04.01.

2. Спосіб білідигестивного та панкреатодигестивного шунтування при механічній жовтяниці та панкреатичній обструкції у хворих на рак голівки підшлункової залози, фіброз та цироз підшлункової залози. Пат. №51589 U України, МПК А61В 17/00 / Сусак Я.М., Ткаченко О.А. (Україна); Національний мед. університет ім. О.О.Богомольця (Україна). -№ u2002086723; заявл. 14.08. 02; опубл. 15.11.02.

3. Спосіб хірургічного лікування хворих на ускладнену пухлину органів гепатопанкреатодуоденальної зони Пат. №44355U України, МПК А61В 17/00 / Ткаченко О.А., Сусак Я.М. (Україна); Національний мед. університет ім. О.О. Богомольця (Україна). -№ u200907710\$ заявл. 22.07.09; опубл. 25.09.09.

4. Филин В.И. Костюченко А.Л. «Неотложная панкреатология» (справочник для врачей) СПб: «Питер», 1994 - 416с.

5. Шаак Т.В. Ферментативные холециститы - Л.:«Медицина» -1974 - 152с.

